

LIBRIS | George Coșbuc
books

POEZII

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice
de Lucian Pricop

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop).....	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	18
<i>Referințe critice</i>	20
 BALADE ȘI IDILE	
Noapte de vară	33
Mânioasă	35
Nu te-ai priceput	37
Fatma	39
Nunta Zamferei	41
Cântecul fusului	47
Rea de plată	50
Fata morarului	51
Crăiasa zânelor	53
Ex ossibus ultor!	58
Vântul	60
Vestitorii primăverii	63
Pe lângă boi	65
Rada	66
Trei, Doamne, și toți trei	71
La oglindă	74
Calul Dracului	78
De pe deal	79
El-Zorab	81
Suptirica din vecini	87

Numai una!	89
Regina ostrogoților	91
Dușmancele	93
Costea	97
Somnul codrilor	101
Recrutul	103
Lordul John	106
Moartea lui Fulger	108
Un cântec barbar	116
Păstorița	119
Prahova	120
La părau	126
Vara	129
Toamna	131

FIRE DE TORT

Mama	133
Lupta vieții	136
Ștefăniță-vodă	138
Sub patrafir	141
Scara	144
Noi vrem pământ	146
Voichița lui Ștefan	149
Doina	152
La Paști	156
Seara	158
La miezul verii	161
Iarna pe uliță	164
Cântec	168
Ispita	169
Fata mamei	172
Decebal către popor	174
Concertul primăverii	176
Colindătorii	178

ZIARUL UNUI PIERDE VARĂ

Faptul zilei	180
Chindia	183
Strigoii	187
Moartea lui Gelu	192
Nuntă în codru	197

CÂNTECE DE VITEJIE

Cântec	202
Dorobanțul	203
Dunărea și Oltul	205
Pentru libertate	207
Scut și armă	209
Oltenii lui Tudor	211
Sărindar	213
Zece mai	215
Mortul de la Putna	217
Stema țării	220
Pe dealurile Plevnei	221
De profundis	222
Povestea căprarului	224
Coloana de atac	227
O scrisoare de la Muselim-Selo	232
Podul lui Traian	235
Pașa Hassan	237

NEPUBLICE ÎN VOLUM

Patria română	240
Cântec	242
Povestea găștelor	243
La sânul mamei	245
Mama vitregă	247
Parabola sămănătorului	249
Vulturul	250

NOAPTE DE VARĂ

Zările, de farmec pline,
Strălucesc în luminiș;
Zboară mierlele-n tufiș
Și din codri noaptea vine
Pe furiș.

Care cu poveri de muncă
Vin încet și scârțâind;
Turmele s-aud mugind,
Și flăcăii vin pe luncă
Hăulind.

Cu cofița, pe-ndelete,
Vin neveste de la râu;
Și cu poala prinsă-n brâu
Vin cântând în stoluri fete
De la grâu.

De la gârlă-n pâlcuri dese
Zgomotoși copiii vin;
Satul e de vuiet plin;
Fumul alb alene iese
Din cămin.

Dar din ce în ce s-alină
Toate zgomotele-n sat,
Muncitorii s-au culcat.
Liniștea-i acum deplină
Și-a-nnoptat.

Focul e-nvelit pe vatră,
Iar opaitele-au murit,
Și prin satul adormit
Doar vrun câne-n somn mai latră
Răgușit.

Iat-o! Plină, despre munte
Iese luna din brădet
Și se naltă,-ncet-încet,
Gânditoare ca o frunte
De poet.

Ca un glas domol de clopot
Sună codrii mari de brad;
Ritmic valurile cad,
Cum se zbate-n dulce ropot
Apa-n vad.

Dintr-un timp și vântul tace;
Satul doarme ca-n mormânt –
Totu-i plin de Duhul Sfânt:
Liniște-n văzduh și pace
Pe pământ.

Numai dorul mai colindă,
Dorul tânăr și pribeag,
Tainic se-ntâlnește-n prag,
Dor cu dor să se cuprindă,
Drag cu drag.

Am să merg mai înspre seară
Prin dumbrăvi, ca mai demult,
În priveghetori să-mi pară
Glasul Linei că-l ascult.
Mai știu eu, ce-aș vrea s-ascult!
Că-n zori Lina sta-n portiță,
Sălta-n vânt a ei altită,
Vântul îi sălta-n cosiță
Și-i făcea floare-n obraz:
Eu mergeam la plug în laz,
Și, când trec, Lina s-ascunde,
Parcă nici nu m-a văzut.
Îi vorbesc, și nu-mi răspunde.

Nu-mi răspunde!

Și-o întreb, și nu-mi răspunde!
Și mă mir – ce i-am făcut!

Vreau de-aici să rump o floare!
Ochii unui înger scump
Au albastrul de cicoare,
Și cicoare vreau să rump –
Mai știu eu ce-aș vrea să rump!
Că-n amiazi venind pe vale,
Întâlnii pe Lina-n cale:
Fragi i-am dat, ea mi-a zis:-

„Na-le!

Ți-am cerut eu ție fragi?“
Ochii ei frumoși și dragi
Priveau tot spre poala rochii,
S-a pus Lina pe tăcut,

Poezii

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice
de Lucian Pricop

LBRIS

CUPRINS

We know
books

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop).....	7
Fișă biobibliografică.....	11
Referințe critice	13

POEZII (1905)

Rugăciune	25
Plugarii	27
Noi	29
Oltul	31
Casa noastră	34
Dascălul	36
Dascălița	38
Bătrâni	40
Reîntors	41
Departee.....	43
Zadarnic	45
În codru.....	46
Dimineața.....	48
Pe înserate	50
De la noi	51
Cântăreților de la oraș	53
Sara	55
Lăutarul.....	56
A murit.....	58
La groapa lui Laie	59
Pace.....	61
Singur.....	62
Părăsiți	63
Toamna	64
Copiilor (fragment).....	65
Părăsit	66
Despărțire	67
Clăcașii	68
Așteptare	72

NE CHEAMĂ PĂMÂNTUL (1909)

Fecunditas	74
Prăpastie.....	76
Cântecele mele.....	79
Cosașul.....	80
De demult	82
Colindă.....	84
Un om	85
Graiul pâinii.....	88
În munți	90
Prima lux	92
Mi-a bătut un moș la poartă	94
Scrisoare	95
Acasă	96
Asfințit.....	97
O rază.....	99
Cântece	102
Moș Crăciun	105

DIN UMBRA ZIDURILOR (1913)

Revedere	106
Oaspe vechi.....	107
Mama	109
Măsuța mea	111
<i>Cântă apele</i>	
La mal	113
Lacul	115
Scrisoarea ta	116
Gândește-te	117
<i>Coarde vechi</i>	
Doina	118
Voi veniți cu mine	120

Poet	122
Strămoșii	123
Carmen laboris	126
Eu știu un basm	128

Clipe

Trage-ți oblonul	130
Cântecele mele	131
Poetul	132
Mi-am făcut un cântec	134
Lacrimi	135
Coboară toamna	136
La moarte	137
Cum zbori cu trenul	139
Noapte	140
Apus	141

CÂNTECE FĂRĂ ȚARĂ (1916)

Fără țară	142
Așteptare	144
Pajurei cu două capete	145
Portretul	147
Apostolul	149
În mormânt la Argeș	150
Trecea convoiul mortuar	151
Aducerile-aminte	152
În suflet simt o teamă cum s-așterne	153
Noapte	155
Doi frați	157
Pribeag	158

DIN LARG (1939)

Din larg	159
Poetul	161
Stejarul	162
Pace	163
<i>Război</i>	
De profundis	164
Poveste veche	167
Ceahlăul	168
<i>Noi</i>	
Vita nuova	169
Tovarăși	170
Pustiu	171
Tristia	172
Munții	173
Așteptare	174
O ramură întârziată	175
Apus	176
De profundis	177
<i>Astăzi</i>	
Am fost	178
Karlsbad	179
Marienbad	180
Franzensbad	181
Post bellum	182
Cântă moartea	183
<i>În sat</i>	
Cântecul cămășii (fragment) ..	184
În mine câteodată	186
Trecea un om	187
Biserița din Albac	188
Vânt de seară	189
În țințirim	190

POEZII

(1905)

RUGĂCIUNE

Rătăcitor, cu ochii tulburi,
Cu trupul istovit de cale,
Eu cad neputincios, stăpâne,
În fața strălucirii tale.
În drum mi se desfac prăpăstii,
Și-n negură se-mbracă zarea,
Eu în genunchi spre tine caut:
Părinte,-orânduie-mi cărarea!

În pieptul zbuciumat de doruri
Eu simt ispitele cum sapă,
Cum vor să-mi tulbure izvorul
Din care sufletul s-adapă.
Din valul lumii lor mă smulge
Și cu povața ta-nțeleaptă,
În veci spre cei rămași în urmă,
Tu, Doamne, văzul meu îndreaptă.

Dezleagă minții mele taina
Și legea farmecelor firii,
Sădește-n brațul meu de-a pururi
Tăria urii și-a iubirii.
Dă-mi cântecul și dă-mi lumina
Și zvonul firii-ndrăgostite,
Dă-i raza soarelui de vară
Pleoapei mele ostenite.

Alunga patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frânge,
Și de durerea altor inimi
Învăță-mă pe mine-a plânge.
Nu rostul meu, de-a pururi pradă
Ursitei maștere și rele,
Ci jalea unei lumi, părinte,
Să plângă-n lacrimile mele.

Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Dă-mi viforul în care urlă
Și gem robiile de veacuri.
De mult gem umiliții-n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară...
Durerea lor înfricoșată
În inimă tu mi-o coboară.

În suflet seamănă-mi furtună
Să-l simt în matca-i cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Și cum sub bolta lui aprinsă,
În smalt de fulgere albastre,
Încheagă-și glasul de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.

La voi aleargă totdeauna
Truditu-mi suflet să se-nchine;
Voi singuri străjuți altarul
Nădejdi noastre de mai bine.
Al vostru-i plânsul strunei mele
Creștini ce n-aveți sărbătoare,
Voi, cei mai buni copii ai firii,
Urziți din lacrimi și sudoare.

Cu mila-i nesfârșită, cerul
Clipirii voastre-nduioșate
I-a dat cea mai curată rază
Din sfânta lui seninătate.
El v-a dat suflet să tresară
Și inimă să se-nfioare,
De glasul frunzelor din codru,
De șopot tainic de izvoare.

În coapsa grăitoarei miriști
Devreme plugul vostru ară;
E primăvară pe câmpie,
Și-n ochiul vostru-i primăvară.
Blând tainele vi le desface
Din sânu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaște
Și toată frunza ei vă știe.

Purtați cu brațele-amândouă
A muncii rodnică povară,
Subt strălucirea-nlăcrimată
A dimineților de vară.
Și nimeni truda nu v-alină,
Doar bunul cerului părinte,

LIBRIS

ST. O. IOSIF

We know
books

Poezii • Proză Traduceri

Prefață și referințe critice de Oana Soare
Fișă biobibliografică de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>St.O. Iosif – sau discreția ca mod de existență</i>	7
<i>Fișă biobibliografică</i>	18
<i>Referințe critice</i>	22
<i>Notă asupra ediției</i>	30
<i>Versuri (1897)</i>	31
April	33
Sărbătoare	34
O mamă	35
Domnișoarei	36
Aceleiași	37
Ideal	38
Rămas bun	39
<i>Patriarhale (1901)</i>	41
Bunica	43
Revedere	44
Furtuna	45
Visul	47
Cobzarul	49
De ziua mea	50
Adio	51
Învins!	53
Iarmaroc	54
Romanță	55
Rozele	56
Pasteluri	57
Baladă	60
Doina	62
Cântec vechi	64
Cântec de leagăn	65
Salcâmul	66
Cântec	67
Nopti de vară	68
Cântec	69
Nucul	70
Fulgii	72
<i>Poezii (1901-1902)</i>	73
De sărbători	75
Răzmirița	76
Lăutarul	77
Haiducul	78
Secerișul	79
De urât	80
Un cântec	81
Poezia	82
Toamnă	83
<i>Cântece și balade</i>	85
Cântece	87
Frumoasa Irină	91
Cântec de primăvară	93
Mi-e dor	94
Pintea	95
De cântece Parisu-i plin	99
Pastel	100
Steaua	101

La cules	102	Clopotele din Nürnberg	155
Apa morților	104	<i>Tălmăcirii (1909).....</i>	157
<i>Credințe (1905).....</i>	105	Un imn francez lui Eminescu...	159
Când seara în ceasuri		LUCIEN BAZIN	
de singurătate	107	Izbăvire	161
Credințe	108	GOETHE	
Melancoliei	109	Copila din străini	162
Cântec	110	SCHILLER	
Cântec	111	Către copaci	163
S-a-nnoptat	112	GIOSUÈ CARDUCII	
Pe deal	113	Cavalerul	164
Lebăda	114	HEINE	
Copil sărman	116	Pe inimă iubito	166
Sărbătoare	118	Păduri și câmpuri se-nveșmântă .	167
Singur	120	Și dacă-n ochii tăi	168
Fântâna vrăjită	121	Nu mă iubești!	169
Gruia	123	Când doi își zic adio	170
Domnița	126	Noi ne iubirăm	171
Harpistul	127	Un tânăr iubește	172
Cântec	129	Afară-i noapte	173
<i>Cântece (1912).....</i>	131	Icoane vechi	174
Noaptea de mai	133	Ce tristă mi-e inima	175
În ochii tăi	135	Safire-s ochii tăi	176
Cu ochii tăi	136	Departé	177
Cântărețul	137	Stelelor	179
Primăverii	138	<i>Proză.....</i>	181
Liniște	139	O zi de sărbătoare	183
Înșiră-te mărgăritare	140	Dantele	185
Cântec de leagăn	143	Din copilărie	188
Cântec sfânt	144	Victimă	190
Nopti de veghe	145	Monumentul	193
Toamnă	146	„Opinca românească“	195
Se-ntorc iar zilele noroase	148	Cum scrie Caragiale	201
Înmormântare	149	O amintire	205
Tălăngi	151		
Unui tânăr	152		
Scrisoare lui Goga	153		

Streșinile se dezgheață,
Picură mărgăritare...
Ce de lume! Ce de viață!
Și ce larm-asurzitoare!

A întinerit natura;
Negustorii zdrențuroși
Țipă cât îi ține gura:
– Hai la ghiocei frumoși!

În mansardă locuiește
Un artist. Băiet sărac,
De un ceas se chinuiește
Ca să vâre ață-n ac.

Și cârpindu-i, biet, cum știe
Pantalonii vechi de dril
Fluieră de bucurie...
Bine ai venit, april!

SĂRBĂTOARE

Măreț amurg de sărbătoare
Domnește-n veselul oraș,
Un nour arde-n depărtare
Ca un tăciune uriaș.

Se-ntoarce lumea din poiană,
Călări, pe jos, boieri, norod;
Aleargă o căruță-n goană
Din două salturi peste pod.

Și râd, și chiuiesc și cântă
Cei cari s-au grămădit în ea:
Vârteji de pulbere s-avântă
Când trec pe dinaintea mea!

Sunt bolnav, moartea mă îmbie,
Și tot privesc la ei cu jind...
Și tot tresalt de bucurie
Când văd pe oameni chefuind!

I-au gătit spânzurătoare,
Vin pandurii cu poruncă.
Mama lui în prag apare
Și la pieptul lui s-aruncă.

E bătrână, e beteagă,
Dar cu dânsul vrea să plece:
Ea se roagă, ei îl leagă,
Îl pornesc, și ea-l petrece.

O-mbrâncesc și o înjură;
Stă obida s-o doboare:
– Domnișorule, te-ndură!
Vreau să-l văd numai cum moare...

LIBRIS | GEORGE BACOVIA
books

Poezii

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	19
<i>Referințe istorico-literare</i>	22

VERSURI

PLUMB

Plumb	39
Pastel	40
Decor	41
Amurg	42
Lacustră	43
Gri	44
Sonet	45
Amurg de toamnă	46
Tablou de iarnă	47
În grădină	48
Spre toamnă	49
Pălind	50
Amurg violet	51
Decembrie	52
Negru	53
Nevroză	54
Moină	55
Melancolie	56
Rar	57
Nervi de toamnă	59
Seară tristă	60
Note de toamnă	61

Oh, amurguri	62
Amurg de iarnă	63
Alean	64
Amurg antic	65
Pulvis	66
Cuptor	67
Toamnă	68
Singur	69
Trudit	70
Amurg	71
Altfel	72
Panoramă	73
Finis	74
Plumb de iarnă	75
Nocturnă	76
Plumb de toamnă	77
Largo	78
Plouă	79
Nervi de primăvară ...	80
Matinală	81
În parc	82
Poemă în oglindă	83
Alb	85
Nervi de toamnă	86
Plumb de iarnă	87
Note de toamnă	88
Monosilab de toamnă ..	89
Nocturnă	90

SCÂNTEI GALBENE

Scânței galbene.....	93
Singur	94
Miezul nopții	95
Vânt	96
Balet	97
Pastel	98
Scânței galbene	99
Dormitând	100
Nocturnă	101
Nervi de primăvară	102
Note de primăvară	103
Fanfară	104
Gol	105
De iarnă	106
Umbra	107
De iarnă	108
Note de toamnă.....	109
Vals de toamnă.....	110
Igienă	111
Și ninge	112
Plumb de iarnă.....	113
Toamnă	114
Nocturnă	115
Frig	116
Dimineață	117
Romanță	118

CU VOI

Cu voi	121
Liceu	122
Proză	123
Belșug	124
Ego	125
Amurg	126
Dialog de iarnă	127
Nocturnă	128

Aiurea	130
Psalme	131
Contrast	132
Baladă	133
Vobiscum	134
Piano	135
În altar	136
Poemă finală.....	137
Epitaf	138
Destul	139
Din urmă	140

COMEDII ÎN FOND

Versuri	143
Serenadă	144
Tăcere	145
Ecou de romanță	147
Trec nouri	148
Pastel	149
Renunțare	150
Ecou de romanță.....	151
Amurg	152
Să ne iubim	153
Veritas	154
Noapte de vară	155
Pastel	156
În fericire	157
Baladă	158

STANȚE BURGHEZE

Sic transit.....	161
Idei	163
[Idei] II	164
[Idei] III.....	165

Toamnă în târg	166
Sine die	167
Meridian	168
De ultimă oră	169
Perpetuum mobile	170
Glossă	171
Boemă	172

POEZII

Doină	175
Și dacă	176
Epodă	177
Arhaism	178
De-aș fi artist	179
Cogito	180

DIN PERIODICE

Nervi de toamnă.....	183
Romanță	184
Sânge, plumb, toamnă ...	185
Ebreia	186

POSTUME

Stanța veche	189
Stanța reală	190
Stanța medie	191
Stanța la Bacovia	192
Așa	193
Vanitas	194
Stanța	195
Stanța de lume	196
Pro arte	197
Pro arte II	198
Stanța de lume.....	199
De iarnă	200
Amurguri	201
În zare	202
Feude	203
Unui clovn	204
Singurătate, nu te-am voit	205
Toamna murind	206

PLUMB

Dormeau adânc sicriele de plumb,
Și flori de plumb și funerar vestmânt –
Stam singur în cavou... și era vânt...
Și scârțâiau coroanele de plumb.

Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb... și-am început să-l strig –
Stam singur lângă mort... și era frig...
Și-i atârnav aripile de plumb.

PASTEL

Buciumă toamna
Agonic – din fund –
Trec păsărelele,
Și tainic s-ascund

Țârâie ploaia...
Nu-i nimeni pe drum;
Pe-afară de stai
Te-năbuși de fum.

Departe, pe câmp,
Cad corbii, domol;
Și răgete lungi
Pornesc din ocol.

Tălângile, trist,
Tot sună dogit...
Și tare-i târziu,
Și n-am mai murit...

DECOR

Copacii albi, copacii negri
Stau goi în parcul solitar:
Decor de doliu, funerar...
Copacii albi, copacii negri.

În parc regretele plâng iar...

Cu pene albe, pene negre
O pasăre cu glas amar
Străbate parcul secular...
Cu pene albe, pene negre.

În parc fantomele apar...

Și frunze albe, frunze negre;
Copacii albi, copacii negri;
Și pene albe, pene negre,
Decor de doliu, funerar...

În parc ninsoarea cade iar...

GRIGORE ALEXANDRESCU

Poezii

*Suvenire și impresii. Meditații și elegii.
Epistole și satire. Fabule*

*Prefață, fișă biobibliografică și referințe critice
de Lucian Pricop*

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop)	2
<i>Fișă biobibliografică</i>	2
<i>Referințe critice</i>	2
SUVENIRE ȘI IMPRESII	
Trecutul. La mănăstirea Dealului	3
Umbra lui Mircea. La Cozia	3
Răsăritul luni. La Tismana	3
Mormintele. La Drăgășani	4
O impresie. Dedicată oștirii române	4
Anul 1840	4
Ucigașul fără voie	5
Frumusețea D-ei**	5
Suferința	5
Încă o zi	5
Un ceas e de când anul trecu	5
Buchetul	6
Reveria	6
Meditație	6
Miezul nopții	6
Așteptarea	7
Inima mea e tristă	7
Câinele soldatului	7

MEDITAȚII ȘI ELEGII

Adio. La Târgoviște	79
Întristare	82
Unirea Principatelor	
Dedicată fiitorilor deputați ai României	83
Mării sale domnului Alexandru Ioan I. Anul 1859.	
Pentru ziua intrării sale în București	86
Cântecul soldatului	88
Cometei anonsate pentru 13 iunie	90
Răspunsul cometei	92

EPISTOLE ȘI SATIRE

Epistolă către Voltaire	97
Epistolă Domnului Alexandru Donici, fabulist moldovean	101
Satiră. Duhului meu	103
Răzbușnarea șoarecilor sau Moartea lui Sion	108

FABULE

Toporul și pădurea	115
Elefantul	117
Oglindele	120
Câinele izgonit	122
Șoarecele și pisica	125
Privighetoarea și măgarul	126
Câinele și cățelul	128
Pisica sălbatică și tigrul	129
Dervișul și fata	131
Dreptatea leului	132
Lupul moralist	135
Nebunia și Amorul	137
Lebăda și puii corbului	138
Privighetoarea în colivie	141
Ursul și lupul	143
Boul și vițelul	146

Vulpea liberală	14
Mierla și bufnița	14
Cucul	15
Uleul și găinile	15
Câinele și măgarul	15
Vulpoiul predicator	15
Privighetoarea și păunul	15
Măgarul răsfățat	15
Papagalul și celelalte paseri	16
Catârul ce-și laudă nobilitatea	16
Bursucul și vulpea	16
Șarlatanul și bolnavul	16
Atelajul eterogen	16
Iepurele, ogarul și copoiul	16
Ursul și vulpea	16
Corbii și barza	16
Calul vândut și diamantul cumpărat	17
Porcul liberat	17
Castorul și alte lighioni	17
Mielul murind	17
Zugravul și portretul	17
Catârul cu clopoței	17
Lișeța, rața și găscă	17

TRECUTUL. LA MĂNĂSTIREA DEALULUI

Dedicat mării sale prințului nostru

Precum o santinelă, pe dealul depărtat
Domnește mănăstirea; și zidu-i cel înalt
Se-ntinde împrejur-i, pustiu și învechit,
De iedera bătrână, de mușchi acoperit.¹
Acolo au odihna, locaș adânc, tăcut,
Eroi ce mai-nainte mult zgomot au făcut.
Un cap îi prezidează² și, dacă s-o-ntâmpla,
Cu vreme, România s-ardice fruntea sa,
P-a *Dâmboviței* vale oștiri de s-or ivi,
Ai luptelor cumplite părtași ei vor mai fi.

Eu în copilărie iubeam să mă opresc
Pe dealul mănăstirii, și-n vale să privesc
Mărețul turn, trist martur l-al nostru trist apus,
Ș-a cărui origină în veacuri s-a răpus,
Turnul din care-odată bărbații renumiți
Vedeau române taberi pe câmpi nemărginiți.³
În preajmă-i e cetatea! ai ei locuitori
Ruina-i azi cu fală arăt la călători,

1 Pe când scriam aceste versuri, reînnoirea monumentelor nu începuse încă.

2 Capul lui Mihai Viteazul.

3 Turnul Curței domnești.

Precum atâți nevrednici, trăind în moliciuni,
Se laud cu mari fapte făcute de străbuni.

Dar pentru ce orașul atât de strălucit
Acum între orașe e cel mai umilit?
Ce voie prea înaltă, ce lege porunci
Căderea deopotrivă cu înălțarea-a fi?
E o fatală soartă? sau pe acest pământ
Lasă urmele sale blestemul unui sfânt?¹
Dacă însă o țară, un neam ar fi dator,
Când au greșit despoții, nelegiuirea lor
A o plăti, atuncea orașul osândit
Și numele-i din lume de mult ar fi perit.
Căci mii de glasuri stinse d-al tiraniei fier,
În strigări dureroase s-au înălțat la cer;
Căci ploi ce în torente de veacuri s-au vărsat
Sângele dupe pietre încă nu l-au spălat.

Orcum va fi, mi-e scumpă cetatea ce-a domnit,
O iubesc căci e tristă și căci a suferit:
Și precum anticarul, la patima-i supus,
Culege vechea-aramă ce nu mai are curs,
Așa în a mea râvnă, pe locul părintesc,
Fiu al astor ruine, țărâna lor slăvesc.
Încă mi-aduc aminte de groaza ce simțeam,
Când la apusul zilei scheletul lor priveam.
„P-aici, ziceau bătrânii, o boltă arătând,
Intră tânăra doamnă, frumoasă și fugind
De cetele tatare, când ele-acest palat,

1 Sfântul Nifon, care se zice că a blestemat pe Radu al IV-lea.

Lipsind oștirea noastră, în treacăt au prădat.¹
Peștera, ce se-ntinde departe subț pământ,
Prin drumuri rătăcite în loc necunoscut
Își are răsuflarea: în sânul ei găsești
Averi nenumărate, comorile domnești;
În preajmă-le ard focuri, căci ele se păzesc
De iesme, tauri negri, ce iadul locuiesc;
Și când vrun om aproape a merge-a cutezat,
El la lumina zilei nu s-a mai arătat.“

Astfel ziceau, și vremea un pas a mai făcut,
Și chiar acele iesme azilul ș-au pierdut!
Tot e tăcut și jalnic: însă așa cum ești,
Singură porți povara mării românești,
Târgoviște căzută! poetul întristat
Colore variate în sânu-ți a aflat,
Războinicul modeluri; și, dac-am asculta
Ceea ce în favoru-ți reclamă slava ta,
A vitejilor umbră d-am ști se o cinstim,
Vrednici de libertate noi am putea să fim.
Am afla de la dânșii ce jărtfe trebuiesc,
Prin câtă energie nații se mântuiesc.

A! facă prevedința ca-naltul simțiment,
Ce-nchină vitejiei mărețul monument,
Ce-alege pe-nălțime al nemuririi loc,
Să fie nouă cârma, coloana cea de foc,
Coloana ce odată din țara de exil
Pe calea mântuirii ducea pe Istrail!

1 Tradiție.

LIBRIS | Weknow
books

NICOLAE LABIȘ

POEZII

Prefață de Eugen Simion

Fișă biobibliografică și referințe critice
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Eugen Simion)	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	21
<i>Referințe critice</i>	24

PRIMELE IUBIRI (1956)

I. *Liliacul timpuriu*

Meșterul	31
Începutul	33
Zurgălăul	41
În ziua neuitată	44
Moartea căprioarei	47
Ion	50
Blestem	51
100	53
Râsul	55
Versuri de dimineață	56
Pământul	62
Orație de nuntă	64
Liliacul timpuriu	66
Prietenul Glad	69

II. *Sadoveniene*

Mihail Sadoveanu	71
Rugul din Iași	76

Cosma Răcoare	81
---------------------	----

Bătrânul pădurar	82
------------------------	----

III *Rapsodia pădurii*

Frământarea intimă	87
--------------------------	----

Încheiere	97
-----------------	----

IV *Primele iubiri*

Primele iubiri	101
----------------------	-----

LUPTA CU INERȚIA (1958)

Poezia	115
--------------	-----

Confesiuni

Confesiuni	119
------------------	-----

Momente biografice	123
--------------------------	-----

Biografie	124
-----------------	-----

Maturizare	125
------------------	-----

Am iubit... ..	126
----------------	-----

Fior	127
------------	-----

Umanism	128
---------------	-----

Sunt spiritul adâncurilor	130
---------------------------------	-----

Destinderi

Uită-te	133
---------------	-----

Tu	133
----------	-----

Și	134
----------	-----

Clonț	134
-------------	-----

Gol	135
-----------	-----

Am uitat	136
----------------	-----

Contemplație	136
--------------------	-----

Alexandrin	137
------------------	-----

Dor	138
-----------	-----

Portret	138
---------------	-----

Ceara	139
-------------	-----

Cearcăn	139
---------------	-----

Toamna	140
--------------	-----

Început de an.....	143
În zori.....	145
Scrisoare mamei	146
Creion	148
Dans.....	149
Logodna	150
Odă soarelui.....	151
Odihna lăutarului	152

Intima comedie

Introducerea	157
Cercul I	158
Betia.....	159
Epoca	160

Lupta cu inerția

Omul comun	165
I. Dilema	165
1. O viziune a omului comun	165
2. Omul comun se justifică.....	167
3. Omul comun ia o hotărâre	169
II. Regenerarea	171
1. Omul comun pleacă din birou	171
2. Cinstea	172
3. Omul comun a devenit altceva	174
III. Treapta superioară	175
1. Tabloul general	175
2. Spre fericirea personală	176
3. Poiana primei amintiri	179
Geneza	179
Baladă	180
Marină.....	180
Idilă	180
Munca	192

MEȘTERUL

Meșter valah, azi nume de fântână,
Crescut din lutul ce l-ai plămădit
În sprintenă zidire cu trei turle
Și ie dantelată de granit,
Din cântece pierdute până astăzi
Și din puterea visului vânjos
Ai închegat, cu palme bătucite,
Minunea de la Argeș mai în jos.

Un om bărbos ținea o floare albă
În aspre palme, mângâind-o blând...
Căzut în iarbă și secăt de vlagă,
O doină tristă îngâna în gând.
Priveai. Și-un dor tulburător te-ncinse
Lui să-i închini nemaivăzut altar,
Să stea pe plaiul aspru, precum floarea
În palme bătucite de plugar.

Visai să vezi sub bolțile rotunde
Și-n fumul pâlpăit de lumânări,
Pe lemnul zugrăvit cu lut și soare

Chipul pălmașilor acestei țări.

Înfrigurat de-un singur gând, smulgându-ți

Ca zdrențe vii părerile de rău,

Tu ți-ai strivit sub talpa mănăstirii

Inima ta, tot ce-ai avut al tău.

Dar ți-ai simțit-o renăscând cu larmă

În dangătul de clopot, presimțit

Al veacurilor multe, viitoare,

Tu, prometeu român, purtând alt mit

Când ridicat pe cea mai naltă turlă,

Cu glas profetic, domnului despot,

De-ai să mai poți clădi la fel minune,

I-ai dat răspunsul răzvrătit: Mai pot!

Orbind cu pirozeaua de pe cușmă,

Și îndreptând hangerul de la gât,

Domnul ținea profilul pietrei, fraged,

Cu ochi pizmuitor și mohorât.

El jinduia numai a lui să fie

Tot ce-ai putut, plătind din tine, da,

Ca piatra de pe frunte să-i lucească

Rugul unic suit pe jertfa ta.

Când schelele curmate se surpară

Păraai atât de neînvins sub nor,

Încât cu slabe aripi de șindrilă

Ai fi putut spre alte zări să zbori.

Dar dragostea pământului și-a țării

Te-a prăvălit pe câmpul fumuriu,

Ca să țâșnești în veci de veci, fântână,

De jertfă și de cântec pururi viu.

S-a destrămat sub piatră-n mănăstire
Cel ce demult a poruncit ca domn.
Fântâna curge-n brazde și-n ulcioare,
Fără odihnă,
fără uitare,
fără somn.

ÎNCEPUTUL

Bătăile versului am prins a deprinde
Nu din cărți, ci din horă, din danț,
Rimele, din bocete și colinde,
Din doinele seara cântate pe șanț.

M-am născut iarna, la Sfântul Andrei,
Când vântu-n amurg șuiera prin ogradă.
Munții ardeau în polei și lumini,
Lupii spulberau scânteii din zăpadă.

Am strâns sănătate din cremenea neagră,
Din vâna de apă, țâșnind încordat,
Și bătrânii din sat când muriră,
Toate iubirile moștenire mi-au dat.

Eu mă scăldam prin pâraie cu ochii deschiși,
Era o apă de cleștar și de stele –
Pești alburii, pâlپând ca-ntr-un vis,
Lunecau lângă genele mele.